

Насоки

Насоки 4/2021 относно кодексите за поведение като средство за предаване на данни

Версия 2.0

Приети на 22 февруари 2022 г.

История на версиите

Версия 2.0	22 февруари 2022 г.	Приемане на насоките след обществена консултация
Версия 1.0	7 юли 2021 г.	Приемане на насоките за обществена консултация

РЕЗЮМЕ

В член 46 от ОРЗД е предвидено изискване за администраторите/обработващите лични данни да въведат подходящи гаранции за предаване на лични данни на трети държави или международни организации. За тази цел в ОРЗД са предвидени разнообразни подходящи гаранции, които може да бъдат използвани от организациите съгласно член 46 за регулирането на предаването на лични данни на трети държави, като се въвеждат, наред с другото, кодекси за поведение като нов механизъм за трансфер на лични данни (член 40, параграф 3 и член 46, параграф 2, буква д). В това отношение, както е предвидено в член 40, параграф 3, след одобряване от компетентния надзорен орган и признаването му от Комисията за общовалиден в рамките на Съюза, към кодекса за поведение могат да се присъединяват администратори или обработващи лични данни, непопадащи в обхвата на ОРЗД и намиращи се в трети държави и да го използват с цел осигуряване на подходящи гаранции за данните, предавани на трети държави. От тези администратори или обработващи лични данни се изисква да поемат обвързващи и изпълними ангажименти, чрез договорни или други правно обвързващи инструменти, да прилагат подходящите гаранции, предвидени в кодекса, включително по отношение на правата на субектите на данни, както се изисква от член 40, параграф 3. Насоките предвиждат елементи, на които трябва да се обърне внимание в ангажиментите.

Следва също да се отбележи, че във връзка спазването на задълженията при предаването на лични данни на трети държави съгласно ОРЗД, администратори/обработващи лични данни, към които се прилага ОРЗД (т.е. износители на данни) могат да разчита на кодекс, предназначен за предаване на лични данни, към който се придържа вносител на данни в трета държава, без да е необходимо самите те да се приобщават към този кодекс.

По отношение на съдържанието на кодекс, предназначен за предаване на лични данни, и с цел осигуряване на подходящи гаранции по смисъла на член 46, то следва да е насочено към основните принципи, права и задължения, произтичащи от ОРЗД за администратори/обработващи лични данни, но също така и към гаранциите, които са специфични за случая на трансфер на лични данни (например по отношение на въпроса за последващо предаване на лични данни, конфликт на закони в третата държава). В светлината на гаранциите, предоставени от съществуващите средства за предаване на лични данни съгласно член 46 от ОРЗД и за да се осигури последователност в нивото на защита, както и като се вземе предвид решението на Съда по делото „Schrems II“¹, насоките предоставят контролен списък на елементите, които трябва да бъдат обхванати от определен кодекс за поведение, предназначен за предаване на лични данни.

Първоначално кодекс за поведение може да бъде съставен само с цел уточняване на прилагането на ОРЗД в съответствие с член 40, параграф 2 („Кодекс на ОРЗД“) или също с цел предаване на лични данни в съответствие с член 40, параграф 3. Вследствие на това в зависимост от първоначалния обхват и съдържание на кодекса, може да се наложи той да бъде променен, за да обхване всички гореспоменати елементи, в случай че трябва да се използва като средство за трансфер на лични данни.

В тези насоки, които допълват Насоки 1/2019 на ЕКЗД относно кодексите за поведение и органите за наблюдение съгласно Регламент (ЕС) 2016/679, се съдържа разяснение относно

---

¹ Решение на Съда (голям състав) от 16 юли 2020 г.; Data Protection Commissioner срещу Facebook Ireland Limited и Maximilian Schrems.

ролята на различните участници в съставянето на кодекс, който да се използва като средство за предаване на лични данни, и процеса на приемане, представени с диаграми.

Съдържание

РЕЗЮМЕ	3
1 ЦЕЛ НА НАСОКИТЕ	6
2 КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ КОДЕКСИТЕ ЗА ПОВЕДЕНИЕ КАТО СРЕДСТВО ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ?	7
3 КАКВО ТРЯБВА ДА БЪДЕ СЪДЪРЖАНИЕТО НА КОДЕКСА ЗА ПОВЕДЕНИЕ КАТО СРЕДСТВО ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ?.....	9
4 КОИ СА УЧАСТНИЦИТЕ В СЪСТАВЯНЕТО НА КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ, ПРЕДНАЗНАЧЕН ДА СЕ ИЗПОЛЗВА КАТО СРЕДСТВО ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ И КАКВА Е ТЯХНАТА РОЛЯ?	11
4.1 Отговарящ за прилагането на кодекса	11
4.2 Орган за наблюдение.....	11
4.3 Надзорни органи	12
4.4 ЕКЗД	12
4.5 Комисия	12
5 ПРОЦЕС НА ПРИЕМАНЕ НА КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ	12
6 КАКВИ СА ГАРАНЦИИТЕ, КОИТО СЕ ПРЕДОСТАВЯТ СЪГЛАСНО КОДЕКСА ЗА ПОВЕДЕНИЕ? ..	13
6.1 Обвързващи и изпълними ангажименти, които трябва да бъдат въведени	Error!
Bookmark not defined.	
6.2 Контролен списък на елементите, които трябва да бъдат включени в кодекса за поведение, предназначен за предаване на лични данни	16
Приложение 1 — ПРИЕМАНЕ НА КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ — ДИАГРАМА.....	19
а — Приемане на транснационален кодекс, предназначен за предаване на лични данни	19
б — Изменения в транснационален кодекс, който да се използва като кодекс, предназначен за предаване на лични данни	19

Европейският комитет по защита на данните,

като взе предвид член 70, параграф 1 от Регламент 2016/679/ЕС на Европейския парламент и Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (наричан по-нататък „ОРЗД“),

като взе предвид Споразумението за ЕИП, и по-специално приложение XI и Протокол 37 към него, изменени с Решение № 154/2018 на Съвместния комитет на ЕИП от 6 юли 2018 г.²,

като взе предвид членове 12 и 22 от своя Правилник за дейността,

ПРИЕ СЛЕДНИТЕ НАСОКИ:

1 ЦЕЛ НА НАСОКИТЕ

1. Целта на тези насоки е да се уточни прилагането на член 40, параграф 3 от ОРЗД по отношение на кодексите за поведение като подходящи гаранции за предаване на лични данни на трети държави в съответствие с член 46, параграф 2, буква д) от ОРЗД. Те също така имат за цел да предоставят практически насоки, включително относно съдържанието на подобни кодекси за поведение, процеса на тяхното приемане и участниците в него, както и изискванията, които трябва да бъдат изпълнени, и гаранциите, които трябва да бъдат предоставени във връзка с предаването на лични данни.
2. Освен това тези насоки трябва да служат като ясен референтен документ за всички надзорни органи и Комитета и да подпомагат Европейската комисия (наричана по-долу „Комисията“) при оценяването на кодексите по последователен начин и за рационализиране на процедурите, включени в процеса на преценка. Те също така трябва да осигурят по-голяма прозрачност, като гарантират, че притежателите на кодекс, които възнамеряват да потърсят одобрението му като инструмент за предаване на лични данни (по-долу наричан(и) „кодекс(и), предназначен(и) за предаване на лични данни“) са напълно запознати с процеса и разбират формалните изисквания и подходящите прагове, необходими за създаването на такъв кодекс за поведение.
3. Настоящите насоки допълват Насоки 1/2019 на ЕКЗД относно кодексите за поведение и органите за наблюдение съгласно Регламент (ЕС) 2016/679, които установяват общата рамка за приемане на кодекси за поведение (наричани по-долу „Насоки 1/2019“). Следователно съображенията, изложени в Насоки 1/2019, по-специално относно допустимостта, подаването и критериите за одобрение, са валидни и при изготвянето на кодекси за поведение, предназначени за предаване на лични данни.

---

² Посочването на „държави членки“ в настоящия документ следва да се разбира като посочване на „държавите — членки на ЕИП“.

2 КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ КОДЕКСИТЕ ЗА ПОВЕДЕНИЕ КАТО СРЕДСТВО ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ?

4. В член 46 от ОРЗД е предвидено изискване за администраторите/обработващите лични данни да въведат подходящи гаранции за предаване на лични данни на трети държави или международни организации.
5. За тази цел в ОРЗД са предвидени разнообразни подходящи гаранции, които могат да бъдат използвани от организациите съгласно член 46 за регулирането на предаването на лични данни на трети държави, като се въвеждат, наред с другото, кодекси за поведение като нов механизъм за предаване на лични данни (членове 40, параграф 3 и 46, параграф 2, буква д). В това отношение, както е предвидено в член 40, параграф 3, след като бъде одобрен от компетентния надзорен орган (по-нататък „компетентния надзорен орган“) и след като Комисията го признае за общовалиден в рамките на Съюза, кодексът за поведение може също да се прилага и използва от администратори или обработващи лични данни, които не попадат в обхвата на ОРЗД и се намират в трети държави, с цел осигуряване на подходящи гаранции за данните, предавани на трети държави. От тези администратори или обработващи лични данни се изисква да поемат задължителни ангажименти с изпълнителна сила, чрез договорни или други инструменти със задължителен характер, да прилагат тези подходящи гаранции, предвидени в кодекса, включително по отношение на правата на субектите на данни, както се изисква от член 40, параграф 3.
6. Кодексите за поведение могат да бъдат изготвени от сдружения или други структури, представляващи категории администратори или обработващи лични данни (притежателите на кодекса), както е посочено в член 40, параграф 2. Както е посочено в Насоки 1/2019, неизчерпателен списък на възможните притежатели на кодекси ще включва: търговски и представителни сдружения, секторни организации, академични организации и групи по интереси. Съгласно същите насоки, кодексите, предназначени за предаване на лични данни, могат например да бъдат разработени от органи, представляващи даден сектор (напр. сдружение/федерация от банковия и финансовия сектор, застрахователния сектор), но също така могат да бъдат изготвени за отделни сектори, които имат обща дейност, свързана с обработване, споделяща същите характеристики и нужди, свързани с обработването (напр. кодекс в областта на човешките ресурси, изготвен от сдружение/федерация на специалисти по човешки ресурси, или кодекс във връзка с личните данни на деца). По този начин такива кодекси за поведение ще позволят на администраторите, обработващите лични данни в трети държави, които получават данни съгласно кодекса, да регулират това предаване, като същевременно отговарят по-добре на специфичните нужди на своя сектор, свързани с обработването на данни, или на общите дейности по обработване. Като такива те биха могли да служат като по-адаптирано средство в сравнение с други механизми за предаване на лични данни, които са налични съгласно член 46. Кодексите за поведение, които ще се използват като средство за предаване на лични данни, по-специално ще позволят на даден администратор или обработващ лични данни в трета държава да осигури подходящи гаранции за множество предавания на лични данни на трета държава, които са специфични за даден сектор или дейност по обработване на лични данни. Освен това субектите, използващи кодексите за поведение, не е необходимо да са в една и съща група, за да регулират предаването на лични данни (както е случаят със задължителните фирмени правила).
7. Следва също да се отбележи, че на кодекс, предназначен за предаване на лични данни, прилаган от вносител на данни в трета държава, могат да разчитат администратори/обработващи лични

данни, към които се прилага ОРЗД (т.е. износител на данни), за да спазят задълженията си в случай на предаване на лични данни на трети държави в съответствие с ОРЗД, без да е необходимо самите администратори/обработващи лични данни да се придържат към този кодекс. Следователно кодексът, предназначен за трансфер на лични данни, би могъл да регулира предоставянето на данни от администратор/обработващи лични данни, които не се придържат към този кодекс за поведение, към администратор/обработващи лични данни в трета държава, които се придържат към този кодекс за поведение, при условие че ангажиментът за спазване на определените задължения от кодекса, когато обработването на предадените лични данни, включително, по-специално, по отношение на правата на субектите на данни, е включен в обвързващ инструмент. Това означава, че вносителят на данни в третата държава трябва да се придържа към кодекса, предназначен за предаване на лични данни, докато износителите на данни, попадащи в обхвата на ОРЗД, не трябва непременно да се придържат към този кодекс. Групи от дружества, които предават лични данни от субекти, попадащи в обхвата на ОРЗД, на такива извън ЕИП, могат също да използват кодекс за поведение като средство за трансфер на лични данни, когато субектите извън ЕИП са се придържали към този кодекс и са поели задължителни ангажименти с изпълнителна сила, свързани с предаването на лични данни.

Пример № 1³: Дружеството XYZ е със седалище в Италия и има филиали в Германия, Нидерландия, Испания и Белгия. За целите на управлението на ИТ инструментите, използвани от групата, дружеството XYZ използва услугите на доставчик на услуги в облак, установен в трета държава без присъствие в ЕС. Данните, обработвани като част от използването на ИТ инструментите, включват предаване на лични данни от дружеството XYZ и неговите филиали към доставчика на услуги в облак с цел съхранение на лични данни. Тъй като доставчикът на услуги в облак в третата държава се е придържал към кодекс за поведение, който се използва като средство за предаване на лични данни, свързани с услуги в облак, одобрен съгласно член 40, параграф 5, потоците от данни от дружеството XYZ и неговите филиали към доставчика на услуги в облак могат да регулирани чрез кодекса, към който се е придържал доставчикът на услуги в облак. В този случай използването на кодекс за поведение от доставчика на услуги в облак вместо други средства за предаване на лични данни, като задължителни фирмени правила, изглежда по-подходящо до степен, в която кодексът не изисква администраторът/обработващият лични данни, действащ като вносител, да присъства в ЕИП, докато присъствие в ЕИП се изисква за групата от дружества за използване на задължителни фирмени правила. Кодексът за поведение също така представя предимства при справянето с множество предавания на лични данни с едно средство, в сравнение с (изцяло) договорни решения като СДК.

8. Кодексът, предназначен за предаване на лични данни, може също така да регулира трансфера от администратори/обработващи лични данни, които попадат в обхвата на ОРЗД, към администратори/обработващи лични данни в третата държава, които са се придържали към същия кодекс за поведение относно предаването на лични данни, при условие че във всеки случай, както е обяснено по-горе, ангажиментът за спазване на задълженията, предвидени в

---

³Примерът не засяга Препоръка 1/2020 на ЕКЗД относно мерките, които допълват инструментите за предаване.

кодекса, включително по отношение на правата на субектите на данни, както са залегнали в ОРЗД, е включен в правнообвързващ инструмент.

Пример № 2: Сдружение, представляващо категории администратори/обработващи лични данни, участващи в един и същ вид изследователски дейности за здравния сектор и включващи редовно предаване на лични данни към администратори/обработващи лични данни от трети държави, разработва кодекс за поведение, който също е предназначен да се използва като средство за предаване на лични данни. Съответните администратори/обработващи лични данни в ЕИП се придържат към този кодекс на поведение, който се спазва и от администратори/обработващи лични данни от трети държави. Трансферът на лични данни на администратори/обработващи лични данни от трети държави като част от изследователските дейности може да бъде регулиран с този кодекс за поведение.

9. Доколкото е най-вероятно кодексите, предназначени за предаване на лични данни, да бъдат използвани от съответните субекти, за да бъде регулиран трансфера на лични данни от повече от една държава членка, и като се има предвид, че тези кодекси трябва да имат обща валидност съгласно член 40, параграф 9 от ОРЗД, като такива те ще се квалифицират като „транснационални кодекси“, както е определено в Насоки 1/2019⁴.

3 КАКВО ТРЯБВА ДА БЪДЕ СЪДЪРЖАНИЕТО НА КОДЕКСА ЗА ПОВЕДЕНИЕ КАТО СРЕДСТВО ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ?

10. Както е посочено по-горе, кодексът за поведение, предназначен за предаване на лични данни, е едно от средствата, които могат да се използват от организациите, извършващи определени дейности по обработване на данни — например в рамките на конкретен сектор или обща дейност по обработване, които споделят същите характеристики и нужди на обработването — за предоставяне на подходящи гаранции за предоставяне на лични данни на трета държава в съответствие с член 46.
11. Също така разпоредбите на член 40, параграф 3, в които се съдържа позоваване на факта, че към кодексите, предназначени за предаване на лични данни, може да се придържат администратори/обработващи лични данни, които не попадат в обхвата на ОРЗД съгласно член 3, предполагат, че кодексите за трансфер на лични данни, са частично или изцяло проектирани специално за администратори/обработващи лични данни от трети държави. Следователно, според ЕКЗД, целта на кодекс, предназначен за предаване на лични данни, следва да бъде да се определят и правилата, които ще трябва да се спазват от администратора/обработващия лични данни от трета държава (вносителя на данни), за да се гарантира, че личните данни са адекватно защитени в съответствие с изискванията на Глава V от ОРЗД, когато се обработват от такъв администратор/обработващ лични данни от трета държава (т.е. вносител на данни).

---

⁴ Транснационалните кодекси се отнасят до кодекс, обхващащ дейностите по обработване в повече от една държава членка. Вж. Насоки 1/2019, Допълнение 1 — Разграничение между национални и транснационални кодекси.

12. По-конкретно по отношение на съдържанието, за целите на предоставянето на подходящи гаранции по смисъла на член 46, трябва да бъдат разгледани следните елементи:
- основните принципи, права и задължения, произтичащи от ОРЗД, за администратори/обработващи лични данни; както и
  - гаранциите, които са специфични за контекста на предаването на лични данни (като например по отношение на въпроса за последващо предаване на лични данни, конфликт на закони в третата държава).
13. Във връзка с това си струва да се отбележи, че кодекс за поведение може да бъде първоначално съставен само с цел уточняване на прилагането на ОРЗД в съответствие с член 40, параграф 2 („Кодекс на ОРЗД“) или също като кодекс, предназначен за предаване на лични данни в съответствие с член 40, параграф 3. Вследствие на това в зависимост от първоначалния обхват и съдържание на кодекса, може да се наложи той да бъде променен, за да обхване всички гореспоменати елементи, в случай че трябва да се използва като средство за трансфер на лични данни.

Пример № 3: Сдружение ABC, обединяващо организации, работещи в сектора на директния маркетинг на равнище ЕС, приема кодекс за поведение, който има за цел да уточни прилагането на принципа на прозрачност и свързаните с него изисквания съгласно ОРЗД като част от дейностите по обработване за този сектор. Сдружението желае да използва този кодекс за поведение като средство за регулиране на предаването на лични данни извън ЕИП. Доколкото кодексът за поведение е фокусиран върху принципа на прозрачност, той ще трябва да бъде изменен, за да обхване допълнително подходящите гаранции, които се изискват за международно предаване на лични данни, всички основни принципи и изисквания, произтичащи от ОРЗД (различни от прозрачността), както и да включва гаранции, които са специфични за трансфера на лични данни, за да може този кодекс да бъде одобрен за прилагане при предаване на лични данни.

14. Във всеки случай, в съответствие с разясненията, предоставени от ЕКЗД в неговите Насоки 1/2019, всички елементи, осигуряващи подходящи гаранции, както е посочено по-горе, ще трябва да бъдат изложени в кодекса по начин, който улеснява и уточнява ефективното и практическото им прилагане към конкретната дейност, свързана с обработване на данни, или сектор⁵.
15. В раздел 6 от настоящите насоки допълнително е представен и обяснен контролният списък на елементите, които трябва да бъдат включени в кодекса, предназначен за предаване на лични данни, с които се осигуряват подходящи гаранции.

---

⁵ Вж. Насоки 1/2019, раздел 6.

4 КОИ СА УЧАСТНИЦИТЕ В СЪСТАВЯНЕТО НА КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ, ПРЕДНАЗНАЧЕН ДА СЕ ИЗПОЛЗВА КАТО СРЕДСТВО ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ И КАКВА Е ТЯХНАТА РОЛЯ?

4.1 Отговарящ за прилагането на кодекса

16. Отговарящият за прилагането на кодекса е субектът, сдружението/федерацията или друг орган, който ще подготви кодекс за поведение, предназначен за предаване на лични данни, или ще измени одобрен „Кодекс на ОРЗД“ за използването му като средство за предаване на лични данни и ще го представи на компетентния надзорен орган за одобрение⁶.

4.2 Орган за наблюдение

17. Както е предвидено за всички кодекси за поведение, ще трябва да бъде определен орган за наблюдение като част от кодекс, предназначен за предаване на лични данни, и ще бъде акредитиран от компетентния надзорен орган в съответствие с член 41. По-конкретно, неговата роля ще бъде да следи, дали администраторите/обработващите лични данни от трети държави, които са се придържали към този кодекс, спазват правилата, изложени в кодекса⁷.
18. Като се има предвид, че кодексите за поведение, предназначени за предаване на лични данни, са също или по-конкретно насочени към администратори/обработващи лични данни от трети държави, трябва да се гарантира, че органите за наблюдение са в състояние ефективно да наблюдават кодекса, както е посочено в Насоки 1/2019. Органите за наблюдение, действащи в рамките на кодексите за трансфер на лични данни, могат да бъдат разположени или само в ЕИП, или също извън ЕИП, при условие че съответният орган за наблюдение е установен в ЕИП. В този смисъл мястото на установяване на органа за наблюдение в ЕИП е там, където е седалището на органа за наблюдение, или мястото, където се вземат окончателните решения относно дейностите по наблюдение и също така се изисква субектът от ЕИП да може да контролира субектите на органа за наблюдение извън ЕИП и да демонстрира пълна отговорност за всички решения и действия (включително отговорност за всякакви нарушения).
19. В допълнение, органът за наблюдение в ЕИП може да възложи дейността си на подизпълнител извън ЕИП, действащ от негово име, при условие че този субект поддържа същата компетентност и опит, каквито се изискват от кодекса за поведение и от изискванията за акредитация, и че органът за наблюдение в ЕИП е в състояние да осигури ефективен контрол върху услугите, предоставяни от подизпълнителя, и си запазва правомощията за вземане на решения относно дейностите по наблюдение. За да се гарантира спазването на тези изисквания за акредитация, когато органът за наблюдение възлага на подизпълнители част от задачите си, той сключва договор или друг правен акт съгласно правото на Европейския съюз, обвързващ подизпълнителя по отношение на органа за наблюдение по такъв начин, че всички възложени на подизпълнители задачи да отговарят на изискванията на ОРЗД. Прибягването до подизпълнители не води до делегиране на отговорности: във всеки случай органът за наблюдение остава отговорен за наблюдението на спазването на кодекса за поведение пред надзорния орган. Органът за

---

⁶ За повече подробности относно изискванията, свързани с отговарящия за прилагането на кодекса, моля, вижте определението за отговарящ за прилагането на кодекса в раздел 2 и раздел 5.3 от Насоки 1/2019.

⁷ За повече подробности относно необходимостта от създаване на орган за наблюдение съгласно кодекс за поведение, моля, вижте раздели 11 и 12 от Насоки 1/2019.

наблюдение гарантира, че всички подизпълнители отговарят на изискванията, определени в този документ с изискванията за акредитация, по-специално по отношение на независимостта, липсата на конфликт на интереси и опита. Органът за наблюдение включва конкретна клауза в договора, подписан с подизпълнители, за да гарантира поверителността на личните данни, които, когато е приложимо, могат да бъдат разкрити на подизпълнителя при изпълнение на задачите, свързани с наблюдението, и въвежда подходящи гаранции в случай на предаване на такива лични данни на неговите подизпълнители.

4.3 Надзорни органи

20. В съответствие с член 40, параграф 5 ролята на компетентния надзорен орган ще бъде да одобри проекта на кодекс за поведение, предназначен за предаване на лични данни, или измененията в него, за да го използва като средство за трансфер на данни и да акредитира органа за наблюдение, идентифициран като част от кодекса, по отношение на допълнителните изисквания за акредитация, свързани с кодексите за поведение при предаване на данни.

4.4 ЕКЗД

21. В съответствие с член 40, параграф 7 и член 64, параграф 1, буква б) ЕКЗД ще бъде помолен да предостави становище относно проекта за решение на надзорния орган, с цел да бъде одобрен кодекс, предназначен за предаване на лични данни, или изменение на кодекс за поведение за използването му също като средство за предаване на данни⁸.

4.5 Комисия

22. Както е предвидено в член 40, параграф 9, Комисията може да реши чрез приемане на акт за изпълнение, че кодекс, предназначен за предаване на лични данни и одобрен от надзорния орган, има обща валидност в рамките на Съюза. Само на тези кодекси, на които е предоставена обща валидност в рамките на Съюза, може да бъде разчитано за регулиране на трансфера на лични данни.

5 ПРОЦЕС НА ПРИЕМАНЕ НА КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ

23. От член 40, параграф 5 и член 40, параграф 9 следва, че за да бъде приет кодексът, предназначен за предаване на лични данни, първо трябва да бъде одобрен от компетентен надзорен орган в ЕИП и след това признат от Комисията като общовалиден в рамките на Съюза чрез акт за изпълнение.
24. Както е посочено в раздел 2 по-горе, доколкото кодексите, предназначени за предаване на лични данни, е най-вероятно да бъдат използвани от администратори/обработващи лични данни за регулиране на предаване на лични данни от повече от една държава членка, те като такива ще се квалифицират като „транснационални кодекси“ и следва да спазват процедурата за одобрение на транснационални кодекси, включително необходимостта от становище от ЕКЗД,

---

⁸ Вж. документа на ЕКЗД относно процедурата за разработване на неформални „Сесии относно кодексите за поведение“ https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_documentprocedurecodesconductsessions_en.pdf.

както е посочено в раздел 8 и приложение 4 от Насоки 1/2019⁹. На практика могат да възникнат различни сценарии, когато сдружение/федерация или друг орган възнамерява да приеме кодекс за поведение за трансфер на лични данни:

- Проектът за кодекс се съставя като „Кодекс на ОРЗД“ и е предназначен да се използва и като средство за предаване на лични данни от администратори/обработващи лични данни от трети държави. Такъв проект на кодекс първо трябва да бъде одобрен от компетентния надзорен органи съгласно процедурата за транснационални кодекси, включително да се изиска становище на комитета, и след това да бъде признат от Комисията като общовалиден в рамките на Съюза в съответствие с член 40, параграф 9. След изпълнение на тези стъпки, администраторите/обработващите лични данни в трета държава могат да се присъединят към кодекса и той може да се използва за осигуряване на подходящи гаранции за предаване на лични данни на трети държави.
- Първоначално кодексът за поведение се съставя и одобрява като „Кодекс на ОРЗД“. Обхватът на този кодекс е допълнително разширен с оглед да се използва и като средство за предаване на лични данни от администратори/обработващи лични данни на трети държави. Изменението на кодекса, свързано с трансфера на лични данни, ще трябва да бъде представено за одобрение от компетентния надзорен орган, който ще следва процедурата за транснационални кодекси, включваща становище от комитета. След това измененият кодекс ще трябва да бъде признат от Комисията като общовалиден в рамките на Съюза в съответствие с член 40, параграф 9, след което администраторите/в трета държава могат да се придържат към този кодекс и да го използват за предаване на лични данни на трети държави.

25. В диаграма, включена в приложението към насоките, са подробно описани процедурните стъпки за приемане на кодекс за поведение, предназначен за предаване на лични данни, като се вземат предвид горните възможни сценарии.

6 КАКВИ СА ГАРАНЦИИТЕ, КОИТО СЕ ПРЕДОСТАВЯТ СЪГЛАСНО КОДЕКСА ЗА ПОВЕДЕНИЕ?

6.1 Обвързващи и изпълними ангажименти, които трябва да бъдат въведени

26. В член 40, параграф 3 от ОРЗД се изисква администраторите и обработващите лични данни, които не попадат в обхвата на ОРЗД, към които се прилага кодексът, предназначен за предаване на лични данни, да поемат обвързващи и изпълними ангажименти, чрез договорни или други инструменти със задължителен характер, да прилагат тези подходящи гаранции, включително, по-специално, по отношение на правата на субектите на данни.
27. Както е посочено в ОРЗД, такива ангажименти могат да бъдат поети чрез използване на договор, което изглежда като най-лесното решение. Може да се използват и други инструменти, при условие че тези администратори/обработващи лични данни, които се придържат към кодекса, са в състояние да демонстрират задължителния характер и изпълнителната сила на другите средства.

---

⁹ Вж. Насоки 1/2019, Приложение 1 — Разграничение между национални и транснационални кодекси.

28. Във всеки случай, инструментът трябва да има задължителен характер и изпълнителна сила в съответствие със законодателството на ЕС също и по отношение на субекти на данни като трети страни бенефициенти.
29. Кодексът за поведение като средство за предаване на лични данни може да има страни по кодекса, разположени в ЕИП, както и такива, разположени извън ЕИП. Разграничението между страни по кодекса, разположени в ЕИП, и тези, разположени извън ЕИП, е прякото прилагане на ОРЗД към първите, но не и към последните (при условие че последните не попадат в обхвата на член 3, параграф 2 от ОРЗД).
30. По отношение на страните по кодекса, разположени извън ЕИП, е необходимо да се гарантира, че техният ангажимент да се придържат към „определено ниво на защита на данните“ гарантира, че нивото на защита на данните, предвидено в ОРЗД, не е изложено на риск. Това е предпоставка за тяхното право да участват в кодекса за поведение като средство за трансфер на лични данни.
31. За тази цел може да бъде подписан договор от администратора/обработващия лични данни в третата държава (т.е. вносителя на данни) например със субекта, който предава лични данни съгласно кодекса (т.е. износителя на данни). На практика може да се използва съществуващ договор, ако има такъв (напр. споразумение за услуги между износителя и вносителя на данни или договорът, който трябва да бъде сключен в съответствие с член 28 от ОРЗД в случай на вносители, обработващи лични данни), в който да се включат обвързващи и изпълними ангажименти. Друг вариант може да бъде да се разчита на отделен договор, като към кодекса, предназначен за предаване на лични данни, се добави модел на договор, който след това трябва да бъде подписан например от администратори/обработващи лични данни в третата държава и всички нейни износители на данни.
32. Трябва да е налице гъвкавост за избор на най-подходящия вариант в зависимост от конкретната ситуация.
33. Когато кодексът за поведение трябва да се използва за предаване на лични данни и последващ трансфер на данни от обработващ лични данни на обработващ лични данни подизпълнител, в споразумението за обработване, подписано между обработващия лични данни и неговия администратор, когато е възможно, трябва да се направи препратка към кодекса за поведение и средството, предвиждащо обвързващи и изпълними ангажименти.

Задължителни ангажименти с изпълнителна сила от вносителя на данни (пример)

34. По принцип в договора или в друг инструмент трябва да се посочва, че администраторът/обработващият лични данни се ангажира да спазва правилата, посочени в кодекса, предназначен за предаване на лични данни, когато обработва данни, получени

съгласно кодекса. В договора или в другия инструмент също така се предвиждат механизми, позволяващи на администратора/обработващия лични данни да изиска принудителното изпълнение на такива ангажименти в случай на нарушения по-специално по отношение на правата на физическите лица, чиито данни ще бъдат предоставени съгласно кодекса.

35. По-конкретно договорът или другият инструмент следва да включва:

- наличието на право за субектите на данни, чиито данни се предават съгласно кодекса, да прилагат правилата по кодекса като трети страни бенефициенти;
- въпроса за отговорността в случай на нарушаване на правилата по кодекса от страна по кодекса, разположена извън ЕИП. Кодексът включва клауза за компетентност, в която се отбелязва, че субектите на данни имат възможност в случай на нарушаване на правилата по кодекса от страна по кодекса, разположена извън ЕИП, да предявят иск, като се позоват на правото си на трета страна бенефициент, включително иск за обезщетение, срещу този субект пред надзорните органи на ЕИП и съда на ЕИП по обичайното местопребиваване на физическото лице. Страната по кодекса извън ЕИП приема решението на субекта на данните да предприеме това. Лицата също имат възможността да предявят всякакви искове, произтичащи от спазването от вносителя на кодекса за поведение, срещу износителя на данни пред надзорния орган или съда по мястото на установяване на износителя на данни или по обичайното местопребиваване на субекта на данни. Тази отговорност не следва да засяга механизмите, които трябва да се прилагат съгласно кодекса от органа за наблюдение, който може също да предприеме действия срещу администраторите/обработващите лични данни в съответствие с кодекса, чрез налагане на корективни мерки. Вносителят на данни и износителят на данни следва също да приемат, че субектът на данни може да бъде представляван от структура, организация или сдружение с нестопанска цел при условията, посочени в член 80, параграф 1 от ОРЗД;
- наличието на право на износителя като трета страна бенефициент да налага правилата на кодекса спрямо страна по кодекса, действаща като вносител;
- наличието на задължение на вносителя да уведоми износителя и надзорния орган на износителя на данни за всяко открито нарушение на кодекса от същата страна по кодекса, действаща като вносител извън ЕИП, и за всички коригиращи мерки, предприети от органа за наблюдение в отговор на това нарушение.

6.2 Контролен списък на елементите, които трябва да бъдат включени в кодекса за поведение, предназначен за предаване на лични данни

36. В светлината на гаранциите, предоставени от съществуващите средства за предаване на лични данни съгласно член 46 от ОРЗД (като задължителни фирмени правила), и за да се гарантира последователност в нивото на защита, както и като се вземе предвид решението по делото CJEU Schrems II¹⁰, ЕКЗД е на мнение, че за да се смятат за осигуряващи подходящи гаранции, елементите, които трябва да бъдат обхванати от кодекс за поведение, предназначен за предаване на данни, трябва да включват следното:
- Описание на предаванията на данни, които трябва да бъдат обхванати от кодекса (естество на предаваните данни, категории субекти на данни, държави);
  - Описание на принципите за защита на данните, които трябва да се спазват в рамките на кодекса (прозрачност, добросъвестност и законосъобразност, ограниченията по отношение на целите, свеждане на данните до минимум, ограничение на съхранението на данни, обработване на чувствителни данни, сигурност, за обработващите лични данни — спазване на инструкциите на администратора), включително правила за използване на обработващи лични данни или на подизпълнители, обработващи лични данни, и правила за последващо предаване на лични данни;
  - Мерки, свързани с принципа на отчетност, които трябва да бъдат предприети съгласно кодекса;
  - Създаването на подходящо управление чрез длъжностно лице за защита на данните или друг персонал за защита на данни, отговарящ за спазването на задълженията за защита на данните, произтичащи от кодекса;
  - Наличието на подходяща програма за обучение относно задълженията, произтичащи от кодекса;
  - Наличието на одит на защитата на данните (от вътрешни или външни одитори) или друг вътрешен механизъм за наблюдение на спазването на кодекса, независимо от надзора, който трябва да се извършва от органа за наблюдение, както е заложено за всеки кодекс за поведение; Докато целта на програмата за одит на защитата на данните е да гарантира и демонстрира съответствие с кодекса, целта на одитите, извършени от органа за наблюдение, е да се оцени дали кандидатът отговаря на условията за участие като страна по кодекса, дали продължава да отговаря на условията, след като е станал страна, и дали са необходими санкции в случай на нарушения;
  - Мерки за прозрачност, включително лесен достъп, по отношение на използването на кодекса, по-специално по отношение на правата на трети страни бенефициенти;
  - Предоставянето на права на субекта на данни за достъп, коригиране, изтриване, ограничаване, уведомяване относно коригиране или изтриване или ограничаване, възражение срещу обработването, право да не бъде обект на решения единствено въз основа на автоматично обработване, включително профилиране, както е предвидено в членове 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21 и 22 от ОРЗД;

---

¹⁰ Решение на Съда (голям състав) от 16 юли 2020 г.; Data Protection Commissioner срещу Facebook Ireland Limited и Maximillian Schrems.

- Създаване на права на трети страни бенефициенти за субектите на данни за прилагане на правилата на кодекса като трети страни бенефициенти (както и възможността за подаване на жалба пред компетентния надзорен орган и пред съдилищата на ЕИП);
  - Наличието на подходяща процедура за обработване на жалби за нарушения на правилата за защита на данните, поддържана от органа за наблюдение, което, ако се счете за подходяща, може да бъде допълнена с вътрешна процедура към страна по кодекса за управление на жалби;
  - Гаранция, че към момента на придържане към кодекса администраторът/обработващият лични данни от трета държава няма причини да смята, че законите, приложими към обработването на лични данни в третата държава на предаване, му пречат да изпълни задълженията си по кодекса, и да прилага, когато е необходимо, заедно с износителя допълнителни мерки¹¹ за осигуряване на необходимото ниво на защита съгласно правото на ЕИП¹². В допълнение, описание на стъпките, които трябва да бъдат предприети (включително уведомяване на износителя в ЕИП, прилагане на подходящи допълнителни мерки) в случай че след като се е придържал към кодекса, администраторът/обработващият лични данни от трета държава узнае за какъвто и да е правен акт на третата държава, който възпрепятства спазването от страна по кодекса на ангажиментите, поети като част от кодекса, и на мерките, които трябва да се предприемат в случай на искания за достъп от страна на правителството на третата държава;
  - Механизмите за справяне с промени в кодекса;
  - Последиците от оттеглянето на страна от кодекса;
  - Ангажимент за страна по кодекса и орган за наблюдение да си сътрудничат с надзорните органи на ЕИП;
  - Ангажимент за страна по кодекса да приеме да бъде под юрисдикцията на надзорен орган на ЕИП по отношение на всяка процедура, насочена към осигуряване на съответствие с кодекса за поведение и съдилищата на ЕИП;
  - Критериите за избор на орган за наблюдение за кодекс, предназначен за предаване на лични данни, т.е. за да се демонстрира, че органът за наблюдение има необходимото ниво на опит, за да изпълнява ролята си по ефективен начин за този кодекс.
37. Във всеки случай трябва да се отбележи, че тези елементи представляват минимални гаранции, които може да се наложи да бъдат допълнени с допълнителни ангажименти и мерки в зависимост от заложеното предаване на лични данни съгласно кодекса за поведение.
38. ЕКЗД ще оцени функционирането на тези насоки в светлината на опита, натрупан с тяхното практическо прилагане и ще предостави допълнителни насоки за изясняване на прилагането на изброените по-горе елементи.

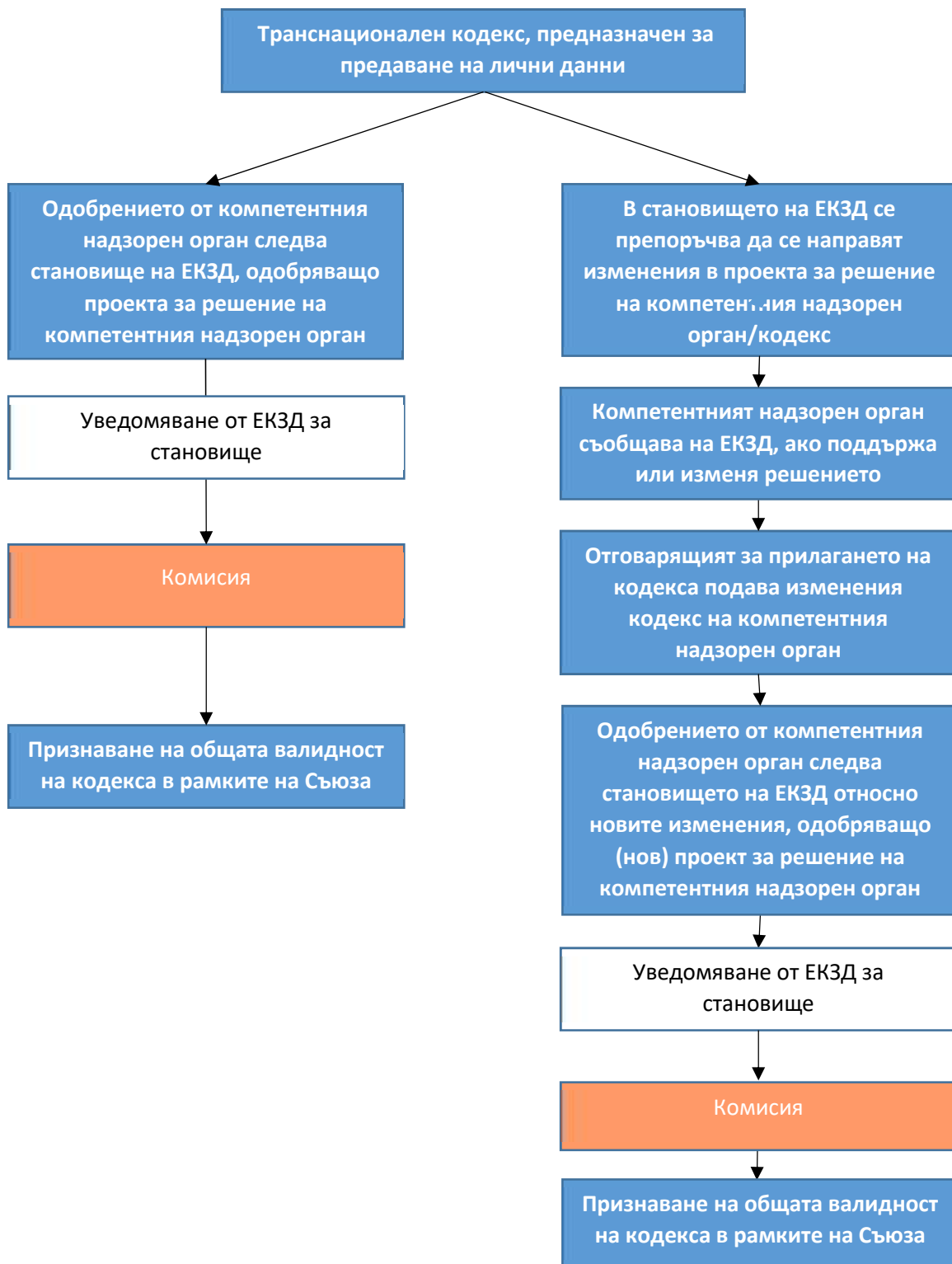
¹¹ Европейският комитет по защита на данните публикува препоръка относно мерките, които допълват инструментите за предаване, за да се гарантира спазването на защитата на личните данни на равнище ЕС, което може да помогне при оценката, свързана с третата държава, и за идентифициране на подходящи допълнителни мерки.

¹² Това се основава на разбирането, че законите и практиките, които зачитат същността на основните права и свободи и са пропорционални и не надхвърлят необходимото в едно демократично общество за защита на някоя от целите, изброени в член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, не са в противоречие с гаранциите, посочени в кодекса за поведение, предназначен за предаване на лични данни.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 — ПРИЕМАНЕ НА КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ ЗА ПРЕДАВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ — ДИАГРАМА

а — Приемане на транснационален кодекс, предназначен за предаване на лични данни

б — Изменения в транснационален кодекс, който да се използва като кодекс, предназначен за предаване на лични данни

